

§ 7**Tertialrapport 1****BESLUT****Skarpnäcks stadsdelsnämnd beslutar följande:**

1. Ansöka hos kommunstyrelsen om budgetjustering för aktivitetscenter om 1,2 mnkr.
2. Ansöka hos kommunstyrelsen om budgetjustering för ökade kostnader för persontransporter om 7,4 mnkr.
3. Ansöka hos kommunstyrelsen om budgetjustering för medel från kompetensutvecklingssatsningar om 1,9 mnkr.
4. Ansöka hos kommunstyrelsen om budgetjustering för ökade kostnader för investeringar i maskiner och inventarier om 0,8 mnkr.
5. Skarpnäcks stadsdelsnämnds handlingsplan mot våldsbejakande extremism godkänns.
6. Tertialrapport 1 godkänns och överlämnas till kommunstyrelsen och stadens revisorer.
7. Ärendet justeras omedelbart.

Ärendet

Ärendet redovisas i förvaltningens tjänsteutlåtande med dnr: 1.2.1.-106/17.

Förvaltningen bedömer att tjugofem av kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdena kommer att uppnås helt under året och att ett mål uppnås delvis. Merparten av indikatorerna kommer att uppnås liksom nämndens mål. Prognosen visar ett underskott på - 1,0 mnkr innan resultatdispositioner. Efter resultatdispositioner redovisas ingen avvikelse mot budget.

Framlagda förslag till beslut

Ordförande Ewa Larsson (MP) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Vice ordförande Kristina Lutz m.fl. (M) och ledamot Jessica Sjönell (L) yrkar bifall till Oppositionens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns två förslag till beslut och det är förvaltningens förslag och Moderaternas och Liberalernas förslag. Ordföranden finner att stadsdelsnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Reservation

Vice ordförande Kristina Lutz m.fl. (M) och ledamot Jessica Sjönell (L) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut enligt följande:

Stadsdelsnämnden beslutar följande.

1. Förvaltningens förslag till beslut godkänns delvis.
2. Handlingsplan mot våldsbejakande extremism enligt bilaga till tertialrapporten revideras efter kommande direktiv från kommunstyrelsen i enlighet med vad som anförs nedan.
3. Därutöver anförs följande.

Stadsdelsnämndens främsta syfte är att ge alla människor som bor här möjlighet att själva kunna forma sina liv, genom att ge våra barn en bra förskola och trygg uppväxt, våra äldre en omsorg med värdighet och respekt för deras självbestämmande, och ha en socialtjänst som finns till för den som behöver andras stöd.

För detta krävs att det finns en tillräcklig finansiering för en välfärd med kvalitet, och att pengarna används effektivt. I Skarpnäck har stadsrevisorerna gjort en

Sammanträdesprotokoll**Sammanträdesdatum****Blad****2017-05-16****12**

genomlysning och i rapporten pekat på att interkontrollen måste skärpas, något vi anser djupt bekymrande. En åtgärdsplan inklusive uppföljning och kontroller måste genomföras och vi kommer bevaka att majoriteten prioriterar detta.

Flera stadsdelar har problem med ökande barngrupper och en minskande andel förskollärare. Vi ser att Skarpnäck en ökning till 17,1 barn per grupp i snitt, vilket överstiger målet om 16 barn per grupp. Vi ser mer oro på det ofinansierade införandet av rätt till heltid i förskolan för alla barn. Skarpnäck har redan redovisat att det lett till en ökning av antalet barn i förskolan och därmed ökade personalkostnader.

Socialtjänsten går med underskott, såväl inom individ- och familjeomsorgen som omsorgen om personer med funktionsnedsättning. Kostnaderna för bland annat personbundna transporter, hemtjänst och personlig assistans har ökat. Däribland är det främst de skenande kostnaderna för persontransporter, där majoriteten måste göra en bättre upphandling för att komma tillrätta med de orimliga kostnaderna.

Vi ser positivt på att personalomsättningen på socialsekreterare och biståndshandläggare har minskat under årets första månader. Konsultkostnaderna inom socialtjänsten har ökat dramatiskt de senaste åren. Vi efterlyser krafttag för att komma till rätta med utvecklingen, framför allt genom att förbättra lönen och arbetsvillkoren för socialsekreterarna. Det blir svårt att komma till rätta med personalomsättningen så länge man kan tjäna flera tusen kronor mer i månaden på att arbeta för ett konsultföretag. Än så länge gör stadshusmajoriteten alldeles för lite.

Även om den ekonomiska situationen inom äldreomsorgen är bättre än tidigare år går hemtjänsten fortfarande med stora underskott. Det finns också en oro kring kostnaderna

Sammanträdesprotokoll**Sammanträdesdatum****Blad****2017-05-16****13**

för de kommande aktivitetscentren vid trygghets- och seniorboenden. Vi är positiva till inrättandet av aktivitetscenter men det är självklart viktigt att denna reform är finansierad fullt ut.

Arbetet med att följa upp hur det går för de ensamkommande flyktingbarn som placerats är en av nämndens viktigaste uppgifter under 2017 då Skarpnäck mottagit en hög andel ensamkommande under tidigare år. De kraftigt sänkta ersättningsnivåerna för ensamkommande flyktingbarn som det rödgrönrosa styret drivit igenom från halvårsskiftet 2017 kommer innebära minskad kostnadstäckning för Skarpnäcks stadsdel.

Att kombinera en ekonomi i balans med höga ambitioner i välfärden, utan skattehöjningar som hotar jobben och företagandet, är en svår uppgift. Men den är avgörande om Stockholm ska bli en stad som klarar integrationen av nyanlända och ger kunskap och framtidstro åt växande generationer, utan att urholka vår förmåga att långsiktigt ta ansvar för välfärden.

Allt fler svenska medborgare radikaliserar och många väljer att ansluta sig till våldsbejakande grupperingar. Dessa grupperingar hotar, genom sina destruktiva mönster och värderingar, grundläggande demokratiska principer. För att hejda och vända denna utveckling är det nödvändigt med ett stadsövergripande arbete som ger konkreta verktyg för att motverka radikalisering och deltagande i krigsresor.

För att säkra våra invånares trygghet mot hot från våldsbejakande extremister krävs såväl polisiära som sociala insatser. Alliansen står enade om den utveckling av arbetet mot våldsbejakande extremism vi nu vill se och vilka förbättringar som måste ske för att göra Stockholm till en säkrare stad. Under det rödgrönrosa styret har allt fler upplevt att otryggheten har ökat. Näringsidkarna i stadsdelen har rapporterat flertalet brott och frånvoro av

Sammanträdesprotokoll**Sammanträdesdatum****Blad****2017-05-16****14**

närpolis i området. Vi ser med oro på den utvecklingen. Skarpnäck ska vara en levande och trygg stadsdel att bo och verka i.

Arbetet mot våldsbejakande extremism handlar om att arbeta mot samtliga de hot som Säpo bedömer kan skada demokratin: extremistisk islamism, vit makt-miljön och den så kallat autonoma vänstern. Stockholms stad står inför stora utmaningar framöver och därför måste vi, tillsammans med berörda parter och relevant sakkunskap, arbeta kunskapsbaserat och med tydliga strukturer och insatser.

Stadens arbete mot våldsbejakande extremism fastställdes av kommunfullmäktige den 16 maj 2016 som riktlinjer till stadens trygghets och säkerhetsprogram. Beslutet var ett resultat av en blocköverskridande överenskommelse. En förutsättning för den blocköverskridande överenskommelsen var att de lokala handlingsplanerna skulle konkretisera arbetet samt att en tidsplan för den fortsatta processen skulle fastslås. Alliansen uppgav i ett särskilt uttalande i kommunstyrelsen den 4 maj 2016 att ett krav var att en mall för stadsdelsnämnderna skulle tas fram i samarbete med Försvarshögskolan och att denna borde vara fastställd under hösten 2016 samt att de lokala analyserna och handlingsplanerna skulle vara klara senast till årsskiftet 2016/2017. Därutöver skulle medel avsättas för att implementera arbetet i budget för 2017.

Det föreliggande förslaget till handlingsplan mot våldsbejakande extremism är ett resultat av den blocköverskridande överenskommelse som kommunfullmäktiges partier (exklusive Kristdemokraterna och Sverigedemokraterna) kom överens om tidigare under mandatperioden. Vi kan konstatera att arbetet har försenats och att ett förslag läggs fram för nämnden väsentligt senare än vad som överenskommits centralt. Därtill tvingas vi konstatera att ett antal av förutsättningarna för överenskommelsen även har brutits.

Justeringsmännens signum**Utdragsbestyrkande**

Sammanträdesprotokoll**Sammanträdesdatum****Blad****2017-05-16****15**

I arbetet med den lokala planen var ett krav från Alliansen att man skulle dra nytta av den forskning och kunskap som finns på området, bland annat genom ett konkret samarbete med expertis hos instanser som Försvarshögskolan (FHS). Kravet var att nämndernas handlingsplaner inte skulle tas fram var och en för sig utan utifrån en central mall, framtagna i samarbete med FHS och annan relevant expertis på området. Detta har inte skett och det finner vi oacceptabelt. Resultatet blir att stadens arbete för att motarbeta våldsbejakande extremism försenas, blir bristfälligt och inte är koordinerat. Det är inte ett seriöst eller förtroendeingivande sätt att hantera en så viktig fråga för vår stad och våra invånares trygghet.

Handlingsplanen hade vunnit i både konkretion och i innehåll av att ta till sig den forskningsbaserade kunskap som Försvarshögskolan besitter. När majoriteten nu har valt att inte göra det kan vi inte gå i god för slutresultatet och inte ställa oss bakom den föreslagna handlingsplanen i föreliggande skick. Handlingsplanen behöver arbetas om och arbetet på central nivå i staden behöver professionaliseras och intensifieras.

I det uppkomna läget anser vi således att planen ska omarbetas utifrån direktiv från kommunstyrelsen och underställas Försvarshögskolans expertis innan den åter läggs fram för nämnden. Den lokala handlingsplanen bör även tillställas Polismyndigheten, Kriminalvården, Säpo och andra myndigheter för synpunktsinhämtning innan beslut fattas av nämnden.

Handlingsplanen behöver utvecklas i konkretion för att tydliggöra hur förvaltningen ska öka kompetensen bland sina medarbetare i syfte att upptäcka begynnande radikaliserings hos enskilda individer som kommer i kontakt med socialtjänsten samt hur samarbetet med Polismyndigheten ska se ut.

Sammanträdesprotokoll**Sammanträdesdatum****Blad****2017-05-16****16**

Arbetet med att granska de organisationer som direkt eller indirekt tar emot finansiellt stöd från staden måste intensifieras. Inga föreningar eller samfund som direkt eller indirekt upplåter en plattform åt extremistiska och våldsbejakande individers budskap ska kunna motta stöd från Stockholms stad. Detsamma gäller att heller inga av stadens lokaler upplåts åt sådana individer eller organisationer. Det fordras en konkret plan för hur arbetet med att säkerställa detta ska implementeras och följas upp.

Som nämnts ovan är en oavvislig förutsättning för ett strategiskt arbete mot extremism att det bedrivs systematiskt och utformas i tätt samarbete med den expertis som finns. Försvarshögskolans forskare behöver vara en integrerad del av Stockholms stads arbete mot våldsbejakande extremism och det behöver ske på central nivå i staden. Det avtal som redan finns med FHS behöver leda till konkreta insatser. När samarbetet med FHS är återupprättat behöver följande åtgärder omedelbart vidtas i arbetet mot extremism:

1. Stadsdelsnämndernas lokala handlingsplaner behöver skyndsamt komma på plats. Handlingsplanerna ska följa en central mall utformad i samarbete med FHS och utgå från lokala förutsättningar och utformas i dialog med polis och säkerhetspolis om hur den specifika situationen i stadsdelen ser ut. Arbetet behöver kontinuerligt avrapporteras, uppdateras och vara mätbart.
2. Parallellt med de lokala handlingsplanerna behövs ett stadsövergripande och gemensamt förhållningssätt med en åtgärdsplan för hur stadens förvaltningar ska agera när personer med våldsbejakande extrema tendenser identifieras. En stadsövergripande lägesbild behöver årligen presenteras för kommunstyrelsen.
3. Det måste finnas god tillgång till adekvat utbildning och ett kontinuerligt kunskapsstöd till medarbetare inom socialtjänst eller fritidsverksamhet som

Sammanträdesprotokoll**Sammanträdesdatum****Blad****2017-05-16****17**

kommer i kontakt såväl med människor som riskerar att radikaliseras. Därför måste en plan för kompetensutveckling inom dessa frågor upprättas, till exempel genom medverkan i EU-RAN-nätverket. I detta behöver det även klargöras vilket behov det finns att anställa medarbetare med särskild expertis.

4. Ett tätare samarbete mellan myndigheter och samhällsinstitutioner såsom polis, säkerhetspolis, skola och socialtjänst måste ske. För att stärka arbetet och fånga upp potentiella extremister vill vi så långt lagen medger häva sekretessen mellan stadens förvaltningar så att information kan delas när så krävs.

5. Stockholm behöver en plan för vilka insatser som ska erbjudas ungdomar som riskerar att dras in i extremistiska miljöer och deras familjer. Uppsökande arbete bör även bedrivas på nätet för att nå rätt målgrupper.

6. En plan behövs för vilka informationsinsatser som ska riktas till medborgarna, som vart man kan vända sig om man misstänker att någon i ens närhet blir radikaliserad.

7. Stockholms stad behöver bygga upp avhopparverksamheter för radikaliserade som vill lämna den extrema miljön. Det är nödvändigt att en länsöverskridande avhopparverksamhet för våldsbejakande islamistiska extremister inrättas.

8. I arbetet med avradikalisering och för att stävja rekrytering till extrema miljöer behöver civilsamhällesaktörer involveras. Här har religiöst lärda personer och imamer en viktig roll, något som expertisen visat på.

9. Insatserna för att minska risken för nya dåd fordrar fokus på stadsmiljön. Det behövs trafik hinder som försvårar attacker med fordon. I det arbetet ska

Sammanträdesprotokoll**Sammanträdesdatum****Blad****2017-05-16****18**

trafiknämnden involveras och erfarenheter inhämtas från andra länder. Ansvarsfördelningen mellan staden och polisen behöver tydliggöras när det gäller säkerhetsarrangemang vid särskilda platser och evenemang.

10. Stadsdelsnämnderna i Stockholm behöver se över sina lokala bidrag och säkerställa att inga medel ges till organisationer eller föreningar som inte vilar på demokratins grundvalar.

11. I Skarpnäcks lokala handlingsplan anges att det är vit-makt och jihadistisk extremism som ökar. Den autonoma miljön ska långsiktigt vara på tillbakagång. Vad är det som säger det? Redogörs inte.

12. Den autonoma gruppen använder sig och kommunicerar extensivt med klistermärken och affischer som olagligt sätt upp på elskåp, fasader och skyltar. I synnerhet runt 1 maj och för vänsterpartier viktiga tider på året eller händelser som olika försvarsövningar ökar frekvensen. Förvaltningens handlingsplan anser det mesta av klotter och klistermärken vara av vitmaktkaraktär, i så fall grundar sig förvaltningens bild från enskilda delar av stadsdelen.

13. Den utbildning som flera respondenter till undersökningen för den lokala lägesbilden uttryckte behov - utbildning om våldsbejakande extremism. Det är anmärkningsvärt att det inte redan finns, med tanke på den problembild som funnits under flera år. En naturlig följd av handlingsplanen borde vara att detta kunskapscenter upprättas. Handlingsplanen vittnar dock inte om någon tidsplan för detta.

Ersättaryttrande

Ersättare Gunnar Caperius (C) och Jonathan Lindgren (KD) anmäler att om de hade haft rösträtt skulle de ha

anslutit sig till Moderaternas och Liberalernas förslag till beslut.